

Spojená škola Odborárska 2, Košice

Organizačná zložka:

Špeciálna základná škola

Školský vzdelávací program ISCED 1

Motto: „Škola nie je cieľ, škola je cesta.“

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1**
Dĺžka štúdia: **9 rokov**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **štátna**

Predkladateľ: Spojená škola, Odborárska 2, 040 01 Košice, org zložka špeciálna základná škola

Názov školy: **Spojená škola**
Adresa: **Odborárska 2, 040 01 Košice**
IČO: **51843790**
Riaditeľka školy: **Mgr. Sylvia Lehoczka**
Kordinátori pre tvorbu ŠkVP:

Mgr. Sabina Kutová, vedúca MZ ročníkov 1 - 4
PhDr. Jana Macková, vedúca PK ročníkov 5.-9.
Mgr. Martina Szemenyáková, zástupkyňa riaditeľky

Zriaďovateľ: **Regionálny úrad školskej správy v Košiciach**
Názov: **Regionálny úrad školskej správy v Košiciach**
Adresa: **Zádielska 1222/1, 040 33 Košice - Staré Mesto**
Kontakty: **tel. 055/7999944**
fax 055/ 7999946
mail: ssodborarska2ke@gmail.com
web: <http://odborarska.edupage.org>

Dátum prerokovania v pedagogickej rade : 31.08.2022

Dátum prerokovania v Rade školy: 13.09.2022

Platnosť dokumentu od: 16.09.2022

podpis riaditeľky školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	02.09.2018	Prerokované v: Pedagogickej rade, Rade školy
Platnosť ŠkVP od	02.09.2019	v Úvodnej časti - zmena riaditeľa SŠ
Platnosť ŠkVP od	02.09.2020	Prerokované v: Pedagogickej rade, Rade školy
	2020/2021	Doplnenie o formu vzdelávania - dištančné vzdelávanie
Platnosť ŠkVP od	02.09.2021	Prerokované v: Pedagogickej rade
	02.01. 2022	Zmena zriaďovateľa: Regionálny úrad školskej správy v Košiciach
Platnosť ŠkVP od	31.08.2022	Prerokované v: Pedagogickej rade, Rade školy
	05.09.2022	zmena v časti Priestorové a materiálno-technické podmienky školy - pridaná miestnosť SNOEZELEN Doplnená pozícia -školský zdravotnícky pracovník

Základným pedagogickým dokumentom školy je vzdelávací program, ktorý je vnútorne diferencovaný na vzdelávacie programy pre žiakov:

- s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia str. 9
- so stredným stupňom mentálneho postihnutia str. 29
- s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia str. 31

I. Charakteristika školy

1. Veľkosť školy a charakteristika školy

Špeciálna základná škola, ako organizačná zložka Spojenej školy Odborárska 2, Košice patrí od 1. 9. 2018 do vzdelávacej sústavy regionálneho školstva, ktoré riadi Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Škola sa nachádza v Mestskej časti Košice – Sever, neďaleko sídliska Mier. Neďaleko školy vedú hlavné komunikácie s množstvom dopravných spojov, takže škola je ľahko dostupná pre žiakov, zamestnancov a verejnosť z okolitých i vzdialenejších lokalít. Je plne organizovaná školou s právnou subjektivitou, ktorá žiakom poskytuje primárne vzdelanie. Do školy sú prijímaní žiaci s primárnou diagnózou mentálne postihnutie od ľahkého po stredný stupeň. Vzdelávanie poskytujeme aj žiakom viacnásobne postihnutým v kombinácii s mentálnym postihnutím, žiakom s diagnózou autizmus alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami i žiakom s individuálnym vzdelávacím programom.

Tvoria ju dve budovy: budova školy a budova telocvične. V hlavnej budove sa nachádzajú učebne pre špeciálnu základnú školu a školský klub detí. V druhej budove sa nachádzajú priestory pre telesnú a športovú výchovu a relaxačná miestnosť. Obe budovy sú prepojené spojovacou chodbou.

Kapacita školy je 150 žiakov, školu navštevuje v priemere 120 žiakov. Vyučovanie prebieha v 14 triedach. Hlavnou činnosťou školy je výchova a vzdelávanie žiakov vo veku 6 až 16 rokov v rámci povinnej desaťročnej školskej dochádzky.

Ponúkame predovšetkým kvalitnú výchovu a vzdelávanie. Našou snahou je, aby úroveň vzdelávania aj napriek niektorým spoločenským trendom neklesala. V škole pracujú pod záštitou CVC Filia záujmové útvary rôzneho zamerania pod vedením skúsených pedagógov. V nich majú možnosť rozvíjať svoje zručnosti a talent najmä v oblasti umenia a kultúry, zdravia a pohybu, pracovných činností a pri práci s počítačom.

2. Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí bývajú predovšetkým v Mestskej časti Košice - Džungľa a v lokalite Ťahanovce. Viacerí žiaci dochádzajú aj zo vzdialenejších miest. Približne 90% žiakov je zo sociálne vylúčených spoločenských skupín.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s ohľadom na mieru postihnutia sú vychovávaní a vzdelávaní s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú ich potrebám a majú vytvorené nevyhnutné podmienky, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú.

Po skončení primárneho vzdelávania môžu žiaci pokračovať vo vzdelávaní na odbornom učilišti.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor má členov (10 učiteľov, 2 vychovávateľov, 1 asistenta učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením). Počet pedagogických zamestnancov sa môže meniť podľa organizačnej potreby v danom školskom roku.

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, čím vedú preukázať odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré vedú využiť pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy. Odborná a pedagogická spôsobilosť učiteľov zodpovedá zameraniu školy. Sú to špeciálni pedagógovia s dlhoročnými skúsenosťami vo svojom odbore.

Učitelia prehlbujú svoju pedagogickú spôsobilosť absolvovaním rôznych foriem ďalšieho formálneho i neformálneho vzdelávania. Profesionálny rozvoj sa v kariérnom systéme bude uskutočňovať prostredníctvom kontinuálneho vzdelávania (*bližšie v časti 14. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov*), seba vzdelávaním a tvorivých aktivit súvisiacich s výkonom pedagogickej činnosti alebo odborných činností.

Naši učitelia sa pravidelne zapájajú do činnosti metodických orgánov. V rámci činnosti metodického združenia a predmetovej komisie prezentujú svoje pedagogické skúsenosti a navrhujú čo je potrebné zlepšiť v organizácii, formách a metódach práce. Výchovný poradca realizuje konzultačno-poradenské služby pre rodičov, žiakov a učiteľov. Vo svojej činnosti sa zameriava predovšetkým na vzdelávacie a výchovné problémy, rieši úlohy v oblasti profesijnej orientácie a poradenstva. Úzko spolupracuje s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, tiež s centrom špeciálno-pedagogického poradenstva. Koordinátor prevencie spolupracuje s vedením školy. Navrhuje a spolupracuje pri tvorbe preventívnych opatrení školy a realizácii preventívnych programov školy. Koordinátor pre environmentálnu výchovu koordinuje environmentálnu výchovu v škole, podieľa sa na implementácii prvkov environmentálnej výchovy do vyučovacieho procesu, spolupracuje so širokou školskou komunitou a s organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti.

Predpokladom funkčného a kvalitného učiteľského zboru je efektívna spolupráca všetkých jeho členov, vzájomná dôvera a dobre fungujúce vzťahy. Tu zohráva kľúčovú úlohu vedenie školy, ktoré vytvára vhodné podmienky pre ďalší rozvoj školy, využíva silné stránky pedagogického zboru, univerzálnu aprobačnú štruktúru, ochotu ďalej sa vzdelávať, venovať časť zo svojho voľného času škole, žiakom nadaným a talentovaným, ale aj zaostávajúcim.

4. Dlhodobé projekty

Naša škola je zapojená do dlhodobých projektov:

- Národný projekt „Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách“, ktorý je zameraný na inovovanie a zmodernizovanie obsahu vzdelávania a metód vo vyučovaní, ale najmä na prípravu učiteľov.

- „Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí „ (Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie), ktorého cieľom je zefektívniť systém výchovného poradenstva a prevencie, digitalizovať

prostredie a diagnostické nástroje využívané v systéme výchovného poradenstva a prevencie.

- Slovenská pedagogická knižnica organizuje v spolupráci s Knižnicou Jiřího Mahena v Brne projekt - “Záložka do knihy spája školy.”

Pre žiakov každý rok pripravujeme školské projekty v rámci rozvojových programov MŠ SR, ale aj rôznych nadácií a občianskych združení (Nadácia Orange, Nadácia pre deti

Slovenska, Nadácia PRO CASSOVIA, ETP), ktoré sú zamerané na rôzne oblasti rozvoja ich osobnosti.

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Orientácia na partnerov, spolupráca s nimi a ich požiadavky

ŠKOLA – ZRIAĐOVATEĽ	ZRIAĐOVATEĽ - ŠKOLA
Poskytuje kvalitnú výchovu a vzdelávanie, plní ciele stanovené v Národnom programe, stanovuje si splniteľné ciele v súlade s požiadavkami humánnej školy, zabezpečuje plynulú prevádzku.	Zabezpečuje dostatok financií na prevádzku školy, očakáva kvalitné plnenie úloh a kvalitné služby verejnosti. Škola od zriaďovateľa očakáva podporu pri napĺňaní cieľov.
ŠKOLA – ZAMESTNANCI ŠKOLY	ZAMESTNANCI ŠKOLY - ŠKOLA
Vytvára pre zamestnancov školy optimálne pracovné podmienky, psychohygienické podmienky, zabezpečuje možnosti ďalšieho vzdelávania, oboznamuje s novou legislatívou, vytvára účinnú organizačnú štruktúru, priestor na realizáciu a tvorivosť, priznáva samostatné kompetencie, vytvára vnútorné školské predpisy tak, aby sa s nimi zamestnanci stotožnili.	Plnia ciele školy, sústavne sa vzdelávajú, sú aktívni a iniciatívni, účinne spolupracujú s ďalšími partnermi školy, vytvárajú dobré meno pre školu. Každý člen pedagogického zboru má právo spolupracovať na tvorbe školských noriem, tiež sa podieľať pri usmerňovaní chodu školy. Akceptujú vnútorné školské predpisy s vedomím, že nariadenia, ktoré spoločne skoncipovali a prijali, budú musieť plniť.
ŠKOLA – RODIČ	RODIČ - ŠKOLA
Škola poskytuje rodičovi ako objednávateľovi kvalitné služby v rámci výchovy a vzdelávania, poskytuje mimoškolské aktivity.	Rodičia spolupracujú so školou, podporujú jej hlavné ciele, pomáhajú škole, podieľajú sa na realizácii cieľov.
ŠKOLA	ORGANIZÁCIE, SPOLUPODIEĽAJÚCE SA NA VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ
Prizýva organizácie k spolupráci.	Pomáhajú plniť hlavné úlohy školy.
ŠKOLA – ŠKOLSKÁ SAMOSPRÁVA	ŠKOLSKÁ SAMOSPRÁVA - ŠKOLA
Predkladá samospráve koncepciu, plány práce, podnety na pomoc a spoluprácu, očakáva pomoc.	Vyjadruje sa k hlavným úlohám, dáva podnety a návrhy na skvalitnenie činnosti, spolupodieľa sa na realizácii úloh, poskytuje pomoc.
ŠKOLA – OSTATNÍ PARTNERI	MŠVVaŠ SR, NADÁCIE, OBČIANSKE ZDRUŽENIA - ŠKOLA
Škola prizýva k spolupráci OZ, projektových partnerov, očakáva pomoc, podporu, dôveru.	Škola očakáva od MŠVVaŠ SR kvalitnú školskú legislatívu, výzvy na realizáciu projektov, podporu pri realizácii projektov od OZ a ďalších partnerov.

Rodičia sú o vzdelávaní a účasti svojich detí na výchovno-vzdelávacom procese informovaní :

- na triednych schôdzach združenia rodičov raz štvrťročne,
- na individuálnych konzultáciách s triednym učiteľom alebo vyučujúcim podľa potreby rodiča, či učiteľa.

Ak má rodič záujem, po dohode s vyučujúcim a súhlasom riaditeľa školy resp. zástupcu riaditeľa, môže sa zúčastniť na vyučovacej hodine.

Rodičia oceňujú priateľskú atmosféru školy, rovnaký prístup ku všetkým žiakom, pretože na mnohých školách sa cítia pre svoj pôvod diskriminovaní. Celková spolupráca s rodičmi však stále nie je na požadovanej úrovni. Viacerí rodičia sa nezaujímajú o inštitucionalizované vzdelávanie svojich detí. Snažíme sa ich prilákať aspoň na neformálne stretnutia. Sú pozvaní na školské akcie, aby mali možnosť posúdiť pokroky, ktoré sme so žiakmi dosiahli a tiež , aby ich videli pri rôznorodých aktivitách.

Rada školy má 11 členov; je zostavená z 2 pedagogických zamestnancov, 1 nepedagogického zamestnanca, 4 zástupcov rodičov a 4 členovia zastupujú zriaďovateľa t.j. Okresného úradu v Košiciach. Zasadá štyrikrát ročne. Rada školy ako iniciatívny a poradný samosprávny orgán sa vyjadruje a presadzuje verejné záujmy, záujmy žiakov, rodičov, pedagogických a nepedagogických zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Posudzuje činnosť školy z pohľadu školskej problematiky. Rada školy plní funkciu verejnej kontroly práce vedúcich zamestnancov školy a ďalších orgánov a ustanovizní, ktoré sa podieľajú na utváraní podmienok na výchovu a vzdelávanie. Vyjadruje sa ku koncepčným zámerom rozvoja a chodu školy, návrhu na počty prijímaných žiakov, návrhy na školské vzdelávacie programy, správe o výchovno-vzdelávacích výsledkoch školy, správe o výsledkoch hospodárenia, informáciám o pedagogicko-organizačnom a materiálnom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu. Rada školy uskutočňuje výberové konanie na vymenovanie riaditeľa školy.

Špeciálna základná škola, Odborárska 2, Košice je školou, ktorá aktívne pracuje s rôznymi partnermi a prináša prospech pre pedagógov aj žiakov. Najintenzívnejšia spolupráca je s ďalšími uvedenými inštitúciami.

- MÚ MČ Košice - Sever ,
- Mestská polícia Košice,
- Obvodné oddelenie policajného zboru Košice- Sever,
- Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Bocatiova , Košice,
- Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Zuzkin park, Košice,
- Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Pribinova 8, Košice
- Krízové stredisko, Adlerova, Košice
- Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity,
- Súkromné centrum voľného času Filia,
- Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity,
- Centrá pre deti a rodiny (Nižná Kamenica, Hurbanova ul. Košice, Košická Nová Ves, Uralská ul).
- Občianske združenie: „EDU Odborárska“ : 2% z dane, nákup učebných pomôcok pre školu, finančné príspevky na akcie školy.

6. Organizácia vyučovania

Organizácia vyučovacích hodín

1. hod. – 8. 00 – 8. 45 hod.
2. hod. – 8. 55 – 9. 40 hod.
3. hod. – 9.50 – 10. 35 hod.
4. hod. – 10. 50 – 11. 35 hod.
5. hod. – 11. 45 – 12. 25 hod.
6. hod. – 12. 35 – 13. 15 hod.

Organizácia skrátených vyučovacích hodín

1. hod. – 8. 00 – 8. 30 hod.
2. hod. – 8. 40 – 9. 10 hod.

- 3. hod. – 9. 20 – 9. 50 hod.
- 4. hod. – 10. 05 – 10. 35 hod.
- 5. hod. – 10. 45 – 11. 15 hod.
- 6. hod. – 11. 25 – 11. 55 hod.

7. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Dôležitou podmienkou pre uskutočňovanie školského vzdelávacieho programu je primerané materiálno-technické a priestorové vybavenie školy:

- učebne vybavené viacúčelovým nastaviteľným nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania,
- učebne pre individuálnu logopedickú intervenciu,
- Snoezelen miestnosť - multisenzorická miestnosť,
- učebne pre jednotlivé vzdelávacie oblasti (predmety) vybavené špeciálnym nábytkom, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi,
- 3 učebne pre informatickú výchovu vybavené novou počítačovou technikou s príslušným programovým vybavením a prídavnými zariadeniami pre komputeroizovaný študijnoinformačný systém,
- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- čítareň pre žiakov a učiteľov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní,
- priestory pre hromadné stretávanie sa žiakov celej školy alebo tried, učiteľov a rodičov,
- priestory pre vedenie školy a potrebných nepedagogických zamestnancov (miestnosť riaditeľa, zástupcu, ekonóma, výchovného poradcu) so zodpovedajúcim technickým vybavením a nábytkom,
- miestnosť na uskladnenie učebníc a pracovných listov,
- registratúrne stredisko,
- priestory na odkladanie odevov a obuvi,
- priestory pre hygienu, WC (oddelene pre chlapcov a pre dievčatá, oddelene pre učiteľov),
- ďalšie pomocné priestory (prípravovňa materiálu na technické práce, sklad materiálu na pracovné vyučovanie, sklad na záhradné náradie).

Súčasnú priestorové vybavenie školy:

a) budovy	2	(budova školy, budova telocvične)
b) vnútorné priestory školy		
	triedy	19
	odborné učebne	4
	dielne	5
	cvičná kuchynka	1
	logopedická učebňa	1
	Snoezelen miestnosť	1
	výdajňa stravy	1
	kabinety	7
	telocvičňa	1

posilňovňa 1

Množstvo všetkých učební a dielní postačuje pre potreby školy.

c) vonkajšie priestory školy

ihrisko	1
bežecká dráha	1
doskočisko	1
cvičné pozemky	1

II. Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – ISCED1

1. Ciele výchovy a vzdelania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli potom využiť pri ďalšom vzdelávaní ale aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnosťnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

2. Stupeň vzdelania

Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získa primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“.

3. Dĺžka štúdia, spôsob, podmienky prijímania a ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 19, ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov a po zistení potrebných dokladov podľa § 32 a v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, § 7, ods. 1 až 4 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách v znení a doplnení vyhláškou č. 232/2016 Z. z.

O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na primárne vzdelávanie rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu. Vyžaduje sa písomné vyjadrenie centra pedagogicko-psychologického poradenstva a centra špeciálno-pedagogického poradenstva, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neuroológ, psychiater, foniater, ORL a pod.). Na základe výsledkov odborných vyšetrení informujeme zákonného zástupcu dieťaťa o možnostiach vzdelávania dieťaťa. Neprijímame žiakov bez mentálneho postihnutia.

Absolventi školy môžu pokračovať v odbornom učilišti a získať nižšie stredné odborné vzdelanie.

ISCED 1 – primárne vzdelanie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A.

Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	Denná
Spôsob ukončenia štúdia.	a) Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie b) Ukončenie povinnej školskej dochádzky v 16. rokoch veku alebo absolvovaním posledného ročníka špeciálnej základnej školy
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie s doložkou: a) „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“. b) „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 1

4. Profil absolventa

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti. Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách, – vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,

- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Vzdelávacie stratégie

Pri výbere formy vzdelávania našich žiakov postupujeme individuálne, podľa záverov psychologickkej a špeciálno-pedagogickej, prípadne lekárskej diagnostiky. Formy a metódy práce volíme tak, aby sme v maximálne možnej miere rozvíjali kľúčové kompetencie žiakov, najmä komunikačné schopnosti žiaka (komunikácia v hovorenej aj písomnej podobe), sociálne, personálne a pracovné (schopnosť uplatniť účinné techniky učenia sa). Používané stratégie práce vo výchovno-vzdelávacom procese sa vo zvýšenej miere orientujú na in- dividuálny prístup ku žiakovi, na rozvíjanie jeho individuálnych schopností, na prácu v malých skupinách. Vyučovacie metódy sú volené s ohľadom na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov. Pedagóg pozná špeciálno-pedagogickú diagnózu žiaka a na základe toho volí také metódy, formy a prostriedky, ktoré umožňujú žiakovi podať výkon bez ohľadu na problémy, ktoré má (napr. výberové hodnotenie chýb v diktátoch, uprednostňovanie určitej formy skúšania – ústna pred písomnou, vedenie zápisov formou doplnovacích pracovných listov apod.). Moderné vyučovanie nie je obmedzené na jednu formu pedagogickej stratégie alebo metódy; skôr zahŕňa rozmanité prístupy, často viac než tri alebo štyri použité počas jednej vyučovacej hodiny. Rozmanité vzdelávacie stratégie podporujú učenie na strane žiaka. Je na pedagogickej tvorivosti našich učiteľov, ktoré pedagogické stratégie vo vyučovaní zvolí.

Podporujeme a uprednostňujeme pedagogické stratégie zamerané hlavne na riešenie problémových úloh, tvorbu projektov a zážitkové učenie. Využívame výučbu pomocou IKT, didactickej techniky, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentáciu a obhajobu výstupov, praktickú výučbu pred teoretizovaním. Dôraz kladieme na samostatnosť a zodpovednosť za učenie, ale aj tímovú prácu a zodpovednosť za dosiahnutie skupinového cieľa. Striedame rôzne formy vyučovania: skupinové, individuálne a vyučovanie v rôznom prostredí - trieda, odborná učebňa, knižnica, exkurzie, športové aktivity, tvorivé dielne, účelové kurzy, turnaje a rôzne ďalšie aktivity súvisiace s edukačným procesom.

Tabuľka 1: Prehľad pedagogických stratégií školy.

Prehľad kľúčových kompetencií absolventa primárneho vzdelávania	Pedagogické stratégie školy zamerané na rozvíjanie kľúčových kompetencií
Pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa.	<ul style="list-style-type: none"> ● Na začiatku vyučovacej jednotky spoločne so žiakmi vyvodíme cieľ vyučovacej jednotky, na konci spoločne zhodnotíme jeho dosiahnutie.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Do edukačného procesu zaraďujeme metakognitívne stratégie, problémové vyučovanie, experiment. ● Dávame dôraz na kladenie otvorených otázok (napr. „prečo si to myslíš?; ako si to zistil/a? ako budeš postupovať?; ako by si to popísal/a?). ● Využívame prácu s chybou ako efektívnu metódu učenia sa (každý sa môže pomýliť, na chybe sa vieme poučiť). ● Okrem skupinovej práce zaraďujeme prácu v kooperatívnych skupinách. ● Nabádame žiakov, aby nahlas popisovali a vysvetľovali ako rozmýšľajú, ako sa dopracujú k riešeniu, akú volia stratégiu, postup a prečo. ● Využívame brainstorming, pojmové mapy, metódu EUR a ďalšie aktivizujúce metódy učenia sa. ● Pozorovaním žiakov sa snažíme určiť ich preferovaný štýl učenia sa a danému štýlu prispôbiť úlohy. ● Využívame sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov.
<p>- Vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku.</p> <p>- Rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať.</p> <p>– Vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Edukačný proces maximálne prepájame s rozvíjaním komunikačných schopností - čítania, písania, počúvania a rozprávania. ● Pri komunikácii žiakov sa zameriavame na rozvíjanie ich jazykového kódu z jednoduchého na rozvinutý (dbáme na správne ohýbanie, aplikovanie osvojených pojmov a rozvoj slovnej zásoby). ● U rómskych žiakov dbáme na nápravu rómskeho etnolektu. ● Umožňujeme žiakom denne prezentovať svoje skúsenosti, zážitky v rannom kruhu či komunitných kruhoch. ● Od žiakov vyžadujeme a podporujeme verbalizáciu, komentovanie „tu a teraz“. ● Rozvíjame u žiakov schopnosť kladenia otázok; využívame metódu zmeny interakčného vzorca (žiak sa pýta – učiteľ odpovedá).

	<ul style="list-style-type: none"> ● Kladieme dôraz na kooperatívne učenie sa, na spoluprácu v skupinách. ● Využívame metódy obsahujúce prvky prezentácie výsledkov. ● Využívame aktivizujúce metódy - brainstorming, dramatizáciu, hranie rolí, situačné hry a pod. ● Zaradujeme diskusné metódy (napríklad Sokratovskú metódu). ● Využívame metódy na rozvoj čitateľských zručností – hlavne čítania s porozumením (napr. metódu riadeného čítania, Cloze test a pod.). ● Žiakom umožňujeme dostatočný prístup ku knihám - pravidelne navštevujú Knížnicu pre deti a mládež; využívame interaktívnu čítačňu v škole; v každej triede majú žiaci prístup ku knihám a detských časopisom. ● Využívame metódy práce s filmom, príbehom, besedy, návštevy divadiel a iných predstavení. ● Vytvárame podmienky na rozvíjanie a prezentáciu komunikačných zručností žiakov na verejnosti v rámci autentického učenia sa počas spoločenských akcií školy – vianočná besiedka, karneval, súťaže Gaňova Tarnava, prehliadka divadielok špeciálnych ZŠ, vystúpenia pre komunitu, verejnosť, začiatok školského roka, koniec školského roka a iné.
<p>– Využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách.</p> <p>– Vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií.</p> <p>– Získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Žiakom poskytujeme podmienky na hľadanie informácií – na internete (wifi na celej škole, 3 PC miestnosti, slovníky, encyklopédie, časopisy, knihy, časopisy tak, aby boli schopní samostatne získať informácie. ● Pri práci s tabletmi využívame aj špeciálne aplikácie vytvorené pre žiakov z odlišného sociokultúrneho prostredia, pre žiakov s autizmom a pod. (napr. aplikácia ABC; Little Lane..). ● Pri práci s médiami vedieme žiakov ku kritickému mysleniu - k overovaniu si informácií z rôznych zdrojov, k odhaleniu manipulácie médiami. ● Prostredníctvom webových stránok a projektov (Nadácia Orange, www.ovce.sk;

	<p>www.zodpovedne.sk) informujeme o nástrahách internetu a médií, o virtuálnej šikane, o závislosti od IKT; na základe príbehov a veku dostupných rozprávok umožníme ich obsah dramatizovať a tým umožniť žiakom rozlíšiť reálny a virtuálny svet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pracujeme so špeciálnymi vzdelávacími programami, v ktorých aj vytvárame úlohy a zadania, na mieru šité individuálnym vzdelávacím potrebám žiakov (Active inspire, ALF, SMART..). ● Zapájame žiakov do tvorby webovej stránky školy (fotografovaním, tvorbou videí, prípravou článkov, kresieb a pod.).
<p>– Využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách.</p> <p>– Chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi.</p> <p>– Chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Edukačný proces maximálne prepájame s praktickým životom. ● V rámci vychádzok, výletov a exkurzií pripravujeme zadania v súlade s tematickými celkami tak, aby žiaci mali možnosť uplatniť vedomosti a zručnosti z oblasti matematiky a prírodných vied. ● Každoročne realizujeme jarné a jesenné environmentálne vychádzky zamerané na poznávanie, čistenie a ochranu prírody a environmentálne aktivity ku Dňu Zeme. ● Organizujeme návštevy Botanickej a Zoologickej záhrady, Prírodovedného a technického múzea, Košickej spaľovne odpadov (KOSIT) a pod., spojené s projektovým vyučovaním. ● Žiakom umožňujeme participovať na príprave a obnove dvoch nástieniek na environmentálnu tému, ktoré sa nachádzajú v priestoroch školy. ● Každoročne pripravujeme žiakov na matematickú olympiádu. ● Uplatňujeme prvky projektového vyučovania zameraného na riešenie problémov ochrany prírody v regióne, zachovania čistoty vody a jej kontroly, poukazujeme na čierne skládky, ponúkame možnosti ich likvidácie a pod. ● Realizujeme preventívne programy a programy na ochranu zdravia (prevencia patologických javov, zdravá výživa, prevencia obezity a pod.).

<p>– Rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností.</p> <p>– Váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Žiakom umožňujeme porovnávať rôzne javy, hľadať pre ne vysvetlenie, prevádzať pokusy, overovať výsledky riešenia v praxi. ● Pre žiakov pripravujeme praktické problémové úlohy a situácie, pri ktorých je nutné riešiť praktické problémy a úlohy, ktoré vyžadujú prepojenosť znalostí z viacerých predmetov a s využitím praktických zručností z rôznych oblastí ľudskej činnosti. ● Do vyučovania zaraďujeme modelové príklady a situácie. ● Realizujeme preventívne programy a programy na ochranu zdravia (prevencia patologických javov, zdravá výživa, prevencia obezity a pod.). ● Monitorujeme priebežné plnenie úloh zadávaných na dlhšie časové obdobie pri mimoškolských akciách, zaujímame sa, ako si žiaci pri riešení úloh počínajú, ako ju prakticky zvládajú. ● Všetci zamestnanci školy sa snažia ísť žiakom osobným príkladom v komunikácii, riešení konfliktov a problémov.
<p>– Správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám.</p> <p>– Cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície.</p> <p>– Má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.</p> <p>– Uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Žiaci sa podieľajú na tvorbe pravidiel triedy, pričom dôsledne vyžadujeme dodržiavanie pravidiel. ● Umožňujeme žiakom diskutovať v rannom kruhu či komunitných kruhoch. ● Od žiakov vyžadujeme hodnotenie vlastného správania aj správania spolužiakov. ● Od prvého ročníka zaraďujeme do vyučovania prácu v tímoch, zdôrazňujeme pravidlá kvalitnej spolupráce a nutnosť vzájomnej pomoci. ● Starších žiakov vedieme k pomoci mladším spolužiakom. ● Od žiakov očakávame postupné prevzatie zodpovednosti za splnenie úloh vo dvojiciach, skupine, v triede, škole. ● Využívame možnosť riadenej diskusie a debaty vo všetkých vyučovacích predmetoch; ● Orientujeme sa na skupinovú prácu, spoluprácu v triede, vzájomnú pomoc pri učení. ● Žiakom poskytujeme možnosť vyjadriť svoje pocity a nálady.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Vyučovanie orientujeme na konkrétne príklady z každodenného života (simulácia, hranie rolí, zážitkové vyučovanie). ● Ponúkame žiakom vhodné pozitívne aktivity ako alternatívu nežiaducim sociálno-patologickým javom (súťaže, výlety, exkurzie, návštevy predstavení, pestrú záujmovú činnosť). ● Organizujeme akcie pripomínajúce ľudové tradície (Vianoce, Veľká noc, Deň otvorených dverí...), do ktorých zapájame celú komunitu školy. ● V rámci vyučovania organizujeme spoločne s ďalšími triedami prezentáciu kultúrnych programov pre verejnosť. ● Zapájame sa do projektov zameraných na rozvoj osobnosti žiakov. ● Realizujeme preventívne programy a programy na ochranu zdravia (prevencia patologických javov, zdravá výživa, prevencia obezity a pod.). ● Každoročne organizujeme exkurzie po meste Košice i školské výlety na zaujímavé miesta v regióne – umožňujeme žiakom poznávať mesto a región. ● Na školské akcie pozývame členov miestnej samosprávy a mestskej polície, čím sprostredkujeme žiakom stretnutia a komunikáciu s nimi. ● Všetci zamestnanci školy sa snažia ísť žiakom osobným príkladom v správaní, komunikácii, občianskych postojoch; snažíme sa byť politicky korektní a rodovo citliví; ● Netolerujeme akékoľvek prejavy rasizmu, intolerancie a šikanovania.
--	---

5. Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

6. Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

7. Učebný plán pre prípravný ročník, 1. – 9. ročník - inovovaný

(Pahký stupeň mentálneho postihnutia)

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	P R Í P R A V N Ý	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6	6	5	5	5
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7				1					
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2									
	Matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Matematika a práca s informáciami	Informatika			1	1	1	1	1	1	1	1
	vecné učenie	1	1	1	1						
Človek a príroda			1	1	1						
	Fyzika								1	1	1
	Chémia										1
	Biológia								1	1	1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda					2	2	3			
	Dejepis								1	1	1
	Geografia								1	1	1
	občianska náuka								1	1	1
	etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo						1	1	1	1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4
		1	2	1	1		1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

	telesná a športová výchova					1	1		1	1	1
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4
Počet hodín spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29

Učebný plán podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, ktoré schválilo MŠVVaŠ SR 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Poznámky

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
- V prípravnom ročníku vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
- V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
- V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina vytvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
- Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
- Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
- V prípade potreby sa za rovnocenné považuje dištančné vzdelávanie.

8. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku, ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka. Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálo-technické a priestorové vybavenie školy. V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka. Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

Ak sa počas dochádzky dieťaťa do špeciálnej základnej školy schopnosťou zmení charakter potrieb žiaka alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru jeho potrieb, riaditeľ špeciálnej základnej školy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie odporučí zákonnému zástupcovi žiaka podať návrh na prijatie žiaka do inej školy (§ 61 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z.), prípadne na základe žiadosti zákonného zástupcu rozhodne o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy alebo o oslobodení od jednotlivých vyučovacích predmetov. V tomto prípade sa vyžaduje aj vyjadrenie (návrh) pediatra. V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Ak vzdelávanie dieťaťa v A variante zlyháva a nezodpovedá charakteru jeho potrieb, po vyjadrení príslušného centra špeciálno-pedagogického poradenstva môže byť dieťa preradené do variantu B.

9. Personálne zabezpečenie

Realizácia vzdelávacieho programu vo výchovno-vzdelávacom procese si vyžaduje zodpovedajúce personálne podmienky, ktoré by zabezpečili efektívnosť vzdelávania a vytváranie spolupracujúcich sociálnych vzťahov medzi účastníkmi procesu vzdelávania. Ide o nasledujúce cieľové podmienky, ku ktorým majú školy smerovať.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené zákonom (spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, riaditeľ školy vykonal prvú atestáciu, zástupkyňa riaditeľa vykonal druhú atestáciu, absolvovali funkčné inovačné štúdium);
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu;
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov;
- **zaujímajú sa o svoj odborný a osobnostný rast;**
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov;

. preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny, pri práci so žiakmi a v spolupráci s rodičmi.

Školský zdravotnícky pracovník

Školský zdravotnícky pracovník okrem priameho zdravotníckeho výkonu by mal pripravovať aj programy prevencie a osvojovania si zdravého životného štýlu žiakmi a ich rodinami. Významne by mal pomôcť napríklad aj v lokalitách, kde evidujeme zvýšený počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, koncentrovaný v rómskych osadách. Nie je tajomstvom, že práve tieto deti potrebujú zvýšenú zdravotnú starostlivosť a vo zvýšenej miere aj rôzne preventívne programy, ktoré ich naučia, ako sa starať o svoje zdravie.

10. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania.

Dôležitou podmienkou pre uskutočňovanie štátneho vzdelávacieho programu je primerané materiálno-technické a priestorové vybavenie školy:

- učebne vybavené viacúčelovým nastaviteľným nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania,
- učebne pre jednotlivé vzdelávacie oblasti (predmety) vybavené špeciálnym nábytkom, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi,
- 3 učebne pre informatickú výchovu vybavené novou počítačovou technikou s príslušným programovým vybavením a prídavnými zariadeniami pre komputelizovaný študijnoinformačný systém,
- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- knižnica pre žiakov a učiteľov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní
- priestory pre hromadné stretávanie sa žiakov celej školy alebo tried, učiteľov a rodičov,
- priestory pre vedenie školy a potrebných nepedagogických zamestnancov (miestnosť riaditeľa, zástupcu, ekonóma, výchovného poradcu) so zodpovedajúcim technickým vybavením a nábytkom,
- registratúrne stredisko,
- priestory na odkladanie odevov a obuvi,
- priestory pre hygienu, WC (oddelene pre chlapcov a pre dievčatá, oddelene pre učiteľov),
- ďalšie pomocné priestory (prípravovňa materiálu na technické práce, sklad materiálu na pracovné vyučovanie, sklad na záhradné náradie).

Súčasný priestorový vybavenie školy:

a) budovy	2	(budova školy, budova telocvične)
b) vnútorné priestory školy		
triedy	19	
odborné učebne	4	
dielne	5	
cvičná kuchynka	1	
kabinety	7	
telocvična	1	
posilňovňa	1	

Množstvo všetkých učební a dielní postačuje pre potreby školy.

c) vonkajšie priestory školy

ihrisko	1
bežecká dráha	1
doskočisko	1
cvičné pozemky	1

Vo všetkých učebniach je prístup na internet. V jednej špeciálnej učebni máme interaktívnu tabuľu. V dvoch učebniach je interaktívny dataprojektor. Jedna učebňa je vybavená tabletmi. Pravidelne dopĺňame kabinety novými učebnými pomôckami. Čítareň je doplnená novou literatúrou pre žiakov a učiteľov. V rámci poskytovania logopedickej terapie máme k dispozícii učebňu s logopedickým zrkadlom a pomôckami.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zabezpečenie bezrizikového prostredia je jedným z indikátorov učiaceho sa prostredia na škole. Jeho súčasťou sú podmienky na vytvorenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní. Zabezpečujeme to vhodnými priestormi, vhodnou štruktúrou práce a odpočinku žiakov a pedagogických zamestnancov počas dňa, vhodným režimom vyučovania s ohľadom na vek, stupeň a mieru postihnutia.

- V prípravnom až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín.
- Vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu máme skrátenú na 40 minút.
- S prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

Na škole je funkčný systém vykonávania dozorov, ktorý je rozpracovaný v školskom poriadku.

Zamestnávateľ a ním poverené osoby podľa kompetencií zaisťujú:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, dostatočné denné osvetlenie, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom vetranie, umelé osvetlenie, vykurovanie),
- priestor na ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka, (kancelária zástupcu riaditeľa resp. kancelária ekonómky alebo voľná miestnosť za prítomnosti poučenej dospeléj osoby),
- výrazné označenie všetkých priestorov a predmetov a pravidelnú kontrolu z hľadiska bezpečnosti,
- lekárníčky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach (kancelária ekonómky, dielňa, cvičná kuchynka)

- zverejnenie kontaktov na rýchlu zdravotnú pomoc, linku dôvery, políciu a prístup ku školskému telefónu,
- vhodný pitný a stravovací režim (pitná voda, stravovanie prostredníctvom dodávateľa; konzumácia potravín počas veľkej prestávky)
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v priestoroch školy a jej blízkom okolí a na všetkých akciách so žiakmi mimo priestoru školy organizovaných školou.

Škola ďalej vytvára a zabezpečuje:

- bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie,
- poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a vyučovaní (osobitne na hodinách pracovného vyučovania a telesnej výchovy)
- pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a školenia v oblasti protipožiarnej ochrany,
- pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a revízie vykonávané odborným dozorom,
- odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov kontrol a revízií,
- pracovnú zdravotnú službu,
- pravidelnú dezinfekciu a dezinsekciu priestorov,
- pravidelné upratovanie všetkých priestorov v zmysle prevádzkového poriadku školy.

12. Vyučovací jazyk

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia prebieha v štátnom jazyku Slovenskej republiky – vyučovací jazyk slovenský.

13. Vnútorňý systém hodnotenia

Vnútorňý systém hodnotenia kvality zameriavame na 3 oblasti:

1. hodnotenie žiakov
2. hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. hodnotenie školy

a) Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú informáciu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, aké sú jeho pokroky.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z Metodického pokynu MŠVVaŠ SR č. 19/2015 na hodnotenie žiakov a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím - primárne vzdelávanie .

Postupujeme v súlade výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov, požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií, obsahom vzdelávania vymedzeným vo vzdelávacom programe pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené vo vzdelávacom programe pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, usilovnosť, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti.

Súčasťou hodnotenia žiaka je i jeho sebahodnotenie a hodnotenie výsledkov práce svojich spolužiakov.

Bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, alebo jeho časti môže žiak postúpiť do vyššieho ročníka ak ovláda učivo ročníka, ktorý neabsolvoval a dosiahol vek zodpovedajúci tomuto ročníku. Po komisionálnom preskúšaní žiaka prerokujú jeho postup učitelia jednotlivých predmetov na pedagogickej rade. Návrh schvaľuje riaditeľ školy.

Pochvala a iné ocenenia sa žiakom udeľujú za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností, reprezentáciu školy alebo za statočný čin. Opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie sa proti školskému poriadku. Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Na konci prvého polroka školského roka škola vydá žiakovi výpis známok resp. polročné vysvedčenie natrvalo, keď o to požiadá zákonný zástupca. Na konci školského roka škola vydá žiakovi vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky hodnotenia za prvý polrok a za druhý polrok školského roka.

Za rovnocenné vzdelávanie sa považuje v prípade potreby dištančné vzdelávanie.

b) Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútorný systém kontroly v personálnej oblasti predchádza hodnoteniu zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov predstavuje racionálne a systematické porovnávanie požiadaviek jednotlivých pracovných činností a spôsobilostí zamestnancov s tým, či dokážu úspešne vykonávať zverené úlohy.

Úlohou vedúceho zamestnanca – riaditeľa školy, zástupkyne riaditeľky školy a vedúceho metodického združenia je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa zamestnanca s cieľmi školy.

Ďalej slúži na vytvorenie predpokladov pre plánovanie potrieb zamestnancov, prípadne odhalenie dôvodov pre prepúšťanie nevhodných zamestnancov, identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a odhaľovanie ciest ako a kedy zvyšovať výkonnosť.

Zamestnanci sú hodnotení podľa :

- kvality práce na vyučovaní

- pracovnej činnosti mimo vyučovania
- mimoriadnych a výnimočných úloh

Oblasti hodnotenia učiteľov:

- plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy, vedenie a práca so žiakmi (kvantita, kvalita práce, produktivita práce, dosiahnuté výsledky so žiakmi, plnenie termínov)
- fungovanie v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca, komunikácia, flexibilita, ochota, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi žiakov)
- úsilie učiteľa venované osobnému rozvoju (vzdelávanie, rozvoj vedomostí a zručností, schopností)

Hodnotenie zamestnanca v našej škole prebieha v dvoch rovinách:

1. Neformálne hodnotenie

Je zamerané na priebežné hodnotenie nadriadeným v priebehu výkonu práce. Má príležitostnú povahu, je skôr determinované situáciou daného momentu, pocitom hodnotiaceho. Ide o súčasť každodenného vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným, súčasť priebežnej kontroly plnenia pracovných úloh a pracovného správania. Vykonáva ho každý vedúci zamestnanec školy - zástupkyňa riaditeľky školy bez ohľadu na vzťah priamej nadriadenosti voči zamestnancovi a riaditeľ školy.

Ide o dennú kontrolu nástupu na pracovisko a odchodu z pracoviska, nástupu na vyučovaciu hodinu a ukončenie vyučovacej hodiny, nástupu na dozor a vykonávanie dozoru, správanie k žiakom, rodičom, kolegom, úprava zovňajšku učiteľa, dodržiavanie pracovného poriadku, zásad BOZP a ochrany pred požiarom, používanie ochranných pracovných pomôcok.

2. Formálne hodnotenie

Formálne hodnotenie je periodické, vykonáva sa v pravidelnom intervale. Vytvárajú sa z neho dokumenty, ktoré sa zaraďujú do osobných materiálov zamestnanca a slúžia ako podklady pre ďalšiu personálnu činnosť.

Formálne hodnotenie:

- hodnotí zamestnancov komplexnejšie podľa znalostí, zručností, kvalít,
- lepšie rozpoznáva, oceňuje, rozvíja silné stránky zamestnanca,
- lepšie rozpoznáva slabé stránky zamestnanca a umožňuje ich efektívnejšie odstraňovanie
- umožňuje lepšie rozpoznať potrebu vzdelávania a rozvojový potenciál zamestnanca, jeho vhodnosti pre vykonávanie náročnejšej práce
- sústavnejšie orientuje pozornosť na výkon
- zisťuje osobný vzťah zamestnanca k práci, škole ako pracovisku, k cieľom školy, k žiakom, kolegom, rodičom, k nadriadeným

- prispieva k zvyšovaniu pracovnej morálky na pracovisku

Hodnotenie zamestnancov sa vykonáva na základe:

- pozorovania pri výchovno-vzdelávacej práci (hospitácie),
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje,
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- zavádzania inovatívnych prvkov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- prezentácie školy na verejnosti (napr. publikačná a lektorská činnosť, propagácia výchovno-vzdelávacích výsledkov školy a iné).
- vedenia záujmovej činnosti žiakov a iných aktivít so žiakmi mimo vyučovania,
- prípravy žiakov na súťaže a vystúpenia,

Dôležitou súčasťou je hospitačná činnosť nadriadeného zamestnanca na vyučovaní a písomný záznam z hospitácie s odporúčením a opatreniami na skvalitnenie práce učiteľa. Jedenkrát ročne vedie riaditeľ školy alebo zástupkyňa riaditeľky školy so zamestnancami osobný pohovor. Na pohovore sa na základe neformálneho hodnotenia, hospitačnej činnosti, výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, mimoškolskej činnosti učiteľa hodnotia odborné schopnosti učiteľa a jeho predpoklady na plnenie nových úloh. Súčasťou pohovoru je aj hodnotenie jeho interpersonálnych zručností, čiže ako vychádza s kolegami, nadriadenými, žiakmi i rodičmi. Hodnotí sa jeho prístup k práci – teda napríklad to, či je samostatný, lojálny, spoľahlivý, zodpovedný, dôvody čerpania pracovného voľna, či má vyvinutý zmysel pre sebadisciplínu. Ak ide o manažérsku pozíciu pohovor je zameraný aj na riadiace schopnosti. Výsledkom pohovoru je celkové hodnotenie pracovníka v písomnej forme, v podobe vyplneného hodnotiaceho formulára.

Hodnotený zamestnanec dostáva spätné informácie o svojom výkone očami nadriadeného zamestnanca. Tieto informácie sú podkladom pre skvalitnenie práce, odstránenie nedostatkov a chýb. Súčasne mu hodnotenie pomáha stanoviť úlohy na budúce obdobie a vytvára pre ich plnenie primerané podmienky.

c) Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovuje, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti, posúdenie ako škola spĺňa ciele Štátneho vzdelávacieho programu, oblasti, v ktorých dosahuje dobré výsledky ako aj oblasti, v ktorých dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení na zlepšenie.

Autoevalvácia alebo sebahodnotenie školy je hodnotiaci proces, hlavným cieľom ktorého je dopad výsledkov tohto procesu na ďalšie skvalitňovanie práce školy. Kvalitné hodnotenie je základom práce v akomkoľvek odbore, ale len vtedy, ak dokážeme odpovedať na základné otázky :

- Čo hodnotíme ?
- Prečo hodnotíme ?
- Čo sa chceme dozvedieť ?
- Aké hodnotenie ovplyvní našu ďalšiu činnosť ?

Autoevalvácia nie je samoúčelný proces, ale má poskytovať kvalitnú a čo najobjektívnejšiu spätnú väzbu. Aby tomu tak skutočne bolo, je potrebné dodržiavať tieto zásady :

- naučiť sa uvedomovať si nedostatky, pripustiť si, že vôbec nejaké máme;
- odhalenie a pomenovanie príčin – prečo je tomu tak,
- zvolenie nových, účinnejších postupov, t j . náprava.

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené vo vzdelávacom programe školy.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich realita a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú vo vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Oblasť	Ciele a kritéria
Koncepcia školy	Školský vzdelávací program
Podmienky vzdelávania	Úroveň riadenia školy
	Priestorové a materiálne podmienky
	Personálne podmienky
	Finančné a hmotné zdroje
	Klíma školy (vplyv vzájomných vzťahov školy, žiakov, rodičov a ďalších osôb na vzdelávaní)
Priebeh vzdelávania	Učitelia – kvalita výučby, plnenie VP
Výsledky vzdelávania	Žiaci – stupeň zvládnutia kľúčových kompetencií, výstupov VP

Pravidelne monitorujeme :

- podmienky na vzdelanie,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klíma školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výsledkov.

Nástroje evalvácie

Neexistuje žiadny univerzálny autoevalvačný nástroj. Výsledné sebahodnotenie školy je vždy mozaikovým obrazom, t.j. výsledkom pohľadom z mnohých uhlov, výsledkom použitia mnohých nástrojov. Tu uvádzame ich zoznam (výpočet nemusí byť úplný a nie je uzatvorený):

1. Pozorovanie, evidencia pozorovaných javov (zber dát)
2. Hodnotenie a klasifikácia žiakov
3. Dotazníky, ankety (prieskum)
4. Testy (vlastné, vonkajšie) – porovnávacie, overovacie, vedomostné
5. SWOT analýza
6. Hospitácie
7. Autoevalvácia učiteľov
8. Vonkajšia evalvácia
9. Rozbory žiackych prác, činností
10. Diskusie, porady, rozhovory
11. Stanovovanie a hodnotenie plnenie plánov (napr. ročný plán)
12. Rozbor školskej dokumentácie (úroveň jej vedenia)
13. Pedagogická tvorivosť (metodické materiály, učebnice, projekty, granty...)
14. Ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov
15. Úspechy v súťažiach
16. Ponuka záujmovej činnosti
17. Akcie pre verejnosť

Každoročne vypracovávame v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku. V nej je kladený dôraz na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú a prijatie opatrení na zlepšenie.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, schvaľovaná Radou školy a predkladaná na schválenie zriaďovateľovi – Regionálnemu úradu v Košiciach. Zverejňujeme ju na webovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť. O dianí v škole sú rodičia pravidelne informovaní na webovej stránke školy <http://odborarska.edupage.org>

14. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Škola v súlade s príslušnými legislatívnymi opatreniami bude nielen zapájať svojich pedagogických zamestnancov, ale aj podporovať ich vzdelávanie. Za týmto účelom vypracováva 4 ročný plán profesijného rozvoja školy. Profesijný rozvoj ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca. Čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania.

1. **Adaptačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia. Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú percentá.

2. **Aktualizačné vzdelávanie** poskytuje aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. Za tento typ vzdelávania sa získavajú percentá.

3. **Inovačné vzdelávanie** umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti. Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity, okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa percentá nezískavajú.

4. **Špecializačné vzdelávanie** zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor informatizácie, koordinátor prevencie. Za tento typ vzdelávania sa získavajú percentá.

5. **Funkčné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. Vedúcim pedagogickým zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, vedúci vychovávateľ. Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú percentá.

6. **Kvalifikačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity. Ak škola má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

a) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“) – nezískavajú percentá.

b) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením – nezískavajú sa percentá.

c) ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu – získavajú kredity. Škola poskytne priestor iniciatíve učiteľa, umožní mu prezentovať inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odborné - preventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre. Za autorstvo alebo spoluautorstvo sa priznávajú kredity. Ak škola umožní pedagogickým a odborným zamestnancom absolvovať vzdelávanie v zahraničí súvisiace s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti, tak sa za dané vzdelávanie v zahraničí priznávajú percentá.

III. Vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia – ISCED1

1. Ciele výchovy a vzdelania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

2. Stupeň vzdelania

Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získa primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“.

3. Dĺžka štúdia, spôsob, podmienky prijímania a ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 19, ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov a po zistení potrebných dokladov podľa § 32 a v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, § 7, ods. 1 až 4 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách v znení a doplnení vyhláškou č. 232/2016 Z. z.

O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na primárne vzdelávanie rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu. Vyžaduje sa písomné vyjadrenie centra pedagogicko-psychologického poradenstva a centra špeciálno-pedagogického poradenstva, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neurológ, psychiater,

foniater, ORL a pod.). Na základe výsledkov odborných vyšetrení informujeme zákonného zástupcu dieťaťa o možnostiach vzdelávania dieťaťa. Neprijímame žiakov bez mentálneho postihnutia.

Absolventi školy môžu pokračovať v praktickej škole, prípadne odbornom učilišti a získať nižšie stredné odborné vzdelanie.

ISCED 1 – primárne vzdelanie pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia – variant B.

Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	Denná
Spôsob ukončenia štúdia.	a) Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie b) Ukončenie povinnej školskej dochádzky v 16. rokoch veku alebo absolvovaním posledného ročníka špeciálnej základnej školy
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie s doložkou: a) „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“. b) „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 1

4. Profil absolventa

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu
- je schopný vyjadriť svoj názor, – uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,

- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov, – uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.

5. Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNE UČENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

6. Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

7. Učebný plán pre prípravný ročník, 1. – 10. ročník

(stredný stupeň mentálneho postihnutia)

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	P R Í P R A V N Ý	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	1	1	1	1	1				
		1	1	1	1	1						
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
			2	1	1	1	2	2	2	2	2	2
	informatika								1	1	1	1
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo						1	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5
							1	1				
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
				1	1	1			1	1	1	1
Základ		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Počet hodín spolu		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26

Učebný plán podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, ktoré schválilo MŠVVaŠ SR 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. V prípravnom ročníku vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
5. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina vytvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Vyučovaci predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Vyučovaci predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
8. Za rovnocenné vzdelávanie sa považuje v prípade potreby dištančné vzdelávanie.

8. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život, na schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole. Na zabezpečovaní vzdelávacích potrieb žiaka s mentálnym postihnutím počas vyučovania participuje i špeciálny pedagóg alebo asistent učiteľa.

Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu č. 19/2016 na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím. Žiaka je možné hodnotiť aj slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie prospechu. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu B.“

Dieťa so stredným stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka. Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má

pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy. Žiakovi so stredným stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd. V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Ak sa počas dochádzky dieťaťa do špeciálnej základnej školy schopnosťou zmení charakter potrieb žiaka alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru jeho potrieb, po vyjadrení príslušného centra špeciálno-pedagogického poradenstva môže byť takéto dieťa preradené do variantu A resp. do variantu C. Taktiež to platí v prípade oslobodenia od povinnosti dochádzať do školy alebo pri oslobodení od jednotlivých vyučovacích predmetov, ak o to požiadajú zákonný zástupca na základe návrhu centra špeciálno-pedagogického poradenstva. V tomto prípade sa vyžaduje aj vyjadrenie (návrh) pediatra.

Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

- dostatok času v dennom režime venujeme jednotlivým zložkám tak, aby sa denne vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu,
- optimálny režim výchovno-vzdelávacej činnosti zabezpečujeme v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiakov, zohľadnením dochádzajúcich žiakov a to v zhode s obsahom vzdelávania a vhodnými spôsobmi učenia,
- optimálny režim života školy zabezpečujeme v súlade s potrebami žiakov a ich bezpečnosti (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržiavaním hygieny, záujmovej činnosti, mimoriadnych situácií),
- podľa platnej legislatívy uplatňujeme metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese, spôsob delenia tried a spájanie žiakov rôznych ročníkov.

9. Personálne zabezpečenie

Realizácia vzdelávacieho programu vo výchovno-vzdelávacom procese si vyžaduje zodpovedajúce personálne podmienky, ktoré by zabezpečili efektívnosť vzdelávania a vytváranie spolupracujúcich sociálnych vzťahov medzi účastníkmi procesu vzdelávania. Ide o nasledujúce cieľové podmienky, ku ktorým má škola smerovať.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené zákonom (spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, riaditeľ školy vykonal prvú atestáciu, zástupkyňa riaditeľa vykonal druhú atestáciu, absolvovali funkčné inovačné štúdium);
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu;
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov;
- **zaujímajú sa o svoj odborný a osobnostný rast;**
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov;
- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny, pri práci so žiakmi a v spolupráci s rodičmi.

10. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania.

Dôležitou podmienkou pre uskutočňovanie štátneho vzdelávacieho programu je primerané materiálno-technické a priestorové vybavenie školy:

- učebne vybavené viacúčelovým nastaviteľným nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania,
- učebne pre jednotlivé vzdelávacie oblasti (predmety) vybavené špeciálnym nábytkom, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi,
- 3 učebne pre informatickú výchovu vybavené novou počítačovou technikou s príslušným programovým vybavením a prídavnými zariadeniami pre komputeroizovaný študijno-informačný systém,
- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- knižnica pre žiakov a učiteľov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní
- priestory pre hromadné stretávanie sa žiakov celej školy alebo tried, učiteľov a rodičov,
- priestory pre vedenie školy a potrebných nepedagogických zamestnancov (miestnosť riaditeľa, zástupcu, ekonóma, výchovného poradcu) so zodpovedajúcim technickým vybavením a nábytkom,
- miestnosť na uskladnenie učebníc a pracovných listov,
- registratúrne stredisko,
- priestory na odkladanie odevov a obuvi,
- priestory pre hygienu, WC (oddelene pre chlapcov a pre dievčatá, oddelene pre učiteľov),
- ďalšie pomocné priestory (prípravovňa materiálu na technické práce, sklad materiálu na pracovné vyučovanie, sklad na záhradné náradie).

Súčasnú priestorové vybavenie školy:

a) budovy	2	(budova školy, budova telocvične)
b) vnútorné priestory školy		
triedy	19	
odborné učebne	4	
dielne	5	
cvičná kuchynka	1	
logopedická učebňa	1	
Snnozelen miestnosť	1	
výdajňa stravy	1	

kabinety	7
telocvičňa	1
posilňovňa	1

Množstvo všetkých učební a dielní postačuje pre potreby školy.

c) vonkajšie priestory školy

ihrisko	1
bežecká dráha	1
doskočisko	1
cvičné pozemky	1

Vo všetkých učebniach je prístup na internet. V jednej špeciálnej učebni máme interaktívnu tabuľu. V dvoch učebniach je interaktívny dataprojektor. Jedna učebňa je vybavená tabletmi. Pravidelne dopĺňame kabinety novými učebnými pomôckami. Knižnica je doplnená novou literatúrou pre žiakov a učiteľov. V rámci poskytovania logopedickej terapie máme k dispozícii učebňu s logopedickým zrkadlom a pomôckami.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zabezpečenie bezrizikového prostredia je jedným z indikátorov učiaceho sa prostredia na škole. Jeho súčasťou sú podmienky na vytvorenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní. Zabezpečujeme to vhodnými priestormi, vhodnou štruktúrou práce a odpočinku žiakov a pedagogických zamestnancov počas dňa, vhodným režimom vyučovania s ohľadom na vek, stupeň a mieru postihnutia.

- V prípravnom až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín.
- Vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu máme skrátenú na 40 minút.
- S prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

Na škole je funkčný systém vykonávania dozorov, ktorý je rozpracovaný v školskom poriadku.

Zamestnávateľ a ním poverené osoby podľa kompetencií zaisťujú:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, dostatočné denné osvetlenie, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom vetranie, umelé osvetlenie, vykurovanie),
- priestor na ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka, (kancelária zástupcu riaditeľa resp. kancelária ekonómky alebo voľná miestnosť za prítomnosti poučenej dospeléj osoby),

- výrazné označenie všetkých priestorov a predmetov a pravidelnú kontrolu z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach (kancelária ekonómky, dielňa, cvičná kuchynka)
- zverejnenie kontaktov na rýchlu zdravotnú pomoc, linku dôvery, políciu a prístup ku školskému telefónu,
- vhodný pitný a stravovací režim (pitná voda, stravovanie prostredníctvom dodávateľa; konzumácia potravín počas veľkej prestávky)
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v priestoroch školy a jej blízkom okolí a na všetkých akciách so žiakmi mimo priestoru školy organizovaných školou.

Škola ďalej vytvára a zabezpečuje:

- bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie,
- poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a vyučovaní (osobitne na hodinách pracovného vyučovania a telesnej výchovy)
- pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a školenia v oblasti protipožiarnej ochrany,
- pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a revízie vykonávané odborným dozorom,
- odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov kontrol a revízií,
- pracovnú zdravotnú službu,
- pravidelnú dezinfekciu a dezinsekcii priestorov,
- pravidelné upratovanie všetkých priestorov v zmysle prevádzkového poriadku školy.

12. Vyučovací jazyk

Vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia prebieha v štátnom jazyku Slovenskej republiky – vyučovací jazyk slovenský.

13. Vnútorý systém hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality zameriavame na 3 oblasti:

1. hodnotenie žiakov
2. hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. hodnotenie školy

a) Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú informáciu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, aké sú jeho pokroky.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z Metodického pokynu MŠVVaŠ SR č. 19/2015 na hodnotenie žiakov a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím - primárne vzdelávanie .

Postupujeme v súlade výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov, požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií, obsahom vzdelávania vymedzeným vo vzdelávacom programe pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené vo vzdelávacom programe pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, usilovnosť, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti.

Súčasťou hodnotenia žiaka je i jeho sebahodnotenie a hodnotenie výsledkov práce svojich spolužiakov.

Bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, alebo jeho časti môže žiak postúpiť do vyššieho ročníka ak ovláda učivo ročníka, ktorý neabsolvoval a dosiahol vek zodpovedajúci tomuto ročníku. Po komisionálnom preskúšaní žiaka prerokujú jeho postup učitelia jednotlivých predmetov na pedagogickej rade. Návrh schvaľuje riaditeľ školy.

Pochvala a iné ocenenia sa žiakom udeľujú za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností, reprezentáciu školy alebo za statočný čin. Opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie sa proti školskému poriadku. Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Na konci prvého polroka školského roka škola vydá žiakovi výpis známok resp. polročné vysvedčenie natrvalo, keď o to požiadá zákonný zástupca.. Na konci školského roka škola vydá žiakovi vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky hodnotenia za prvý polrok a za druhý polrok školského roka.

b) Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútorý systém kontroly v personálnej oblasti predchádza hodnoteniu zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov predstavuje racionálne a systematické porovnávanie požiadaviek jednotlivých pracovných činností a spôsobilostí zamestnancov s tým, či dokážu úspešne vykonávať zverené úlohy.

Úlohou vedúceho zamestnanca – riaditeľa školy, zástupkyne riaditeľky školy a vedúceho metodického združenia je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa zamestnanca s cieľmi školy.

Ďalej slúži na vytvorenie predpokladov pre plánovanie potrieb zamestnancov, prípadne odhalenie dôvodov pre prepúšťanie nevhodných zamestnancov, identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a odhaľovanie ciest ako a kedy zvyšovať výkonnosť.

Zamestnanci sú hodnotení podľa :

- kvality práce na vyučovaní
 - pracovnej činnosti mimo vyučovania

- mimoriadnych a výnimočných úloh

Oblasti hodnotenia učiteľov:

- plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy, vedenie a práca so žiakmi (kvantita, kvalita práce, produktivita práce, dosiahnuté výsledky so žiakmi, plnenie termínov)
- fungovanie v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca, komunikácia, flexibilita, ochota, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi žiakov)
- úsilie učiteľa venované osobnému rozvoju (vzdelávanie, rozvoj vedomostí a zručností, schopností)

Hodnotenie zamestnanca v našej škole prebieha v dvoch rovinách:

1. Neformálne hodnotenie

Je zamerané na priebežné hodnotenie nadriadeným v priebehu výkonu práce. Má príležitostnú povahu, je skôr determinované situáciou daného momentu, pocitom hodnotiaceho. Ide o súčasť každodenného vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným, súčasť priebežnej kontroly plnenia pracovných úloh a pracovného správania. Vykonáva ho každý vedúci zamestnanec školy - zástupkyňa riaditeľky školy bez ohľadu na vzťah priamej nadradenosti voči zamestnancovi a riaditeľ školy.

Ide o dennú kontrolu nástupu na pracovisko a odchodu z pracoviska, nástupu na vyučovaciu hodinu a ukončenie vyučovacej hodiny, nástupu na dozor a vykonávanie dozoru, správanie k žiakom, rodičom, kolegom, úprava zovňajšku učiteľa, dodržiavanie pracovného poriadku, zásad BOZP a ochrany pred požiarmi, používanie ochranných pracovných pomôcok.

2. Formálne hodnotenie

Formálne hodnotenie je periodické, vykonáva sa v pravidelnom intervale. Vytvárajú sa z neho dokumenty, ktoré sa zaraďujú do osobných materiálov zamestnanca a slúžia ako podklady pre ďalšiu personálnu činnosť.

Formálne hodnotenie:

- hodnotí zamestnancov komplexnejšie podľa znalostí, zručností, kvalít,
- lepšie rozpoznáva, oceňuje, rozvíja silné stránky zamestnanca,
- lepšie rozpoznáva slabé stránky zamestnanca a umožňuje ich efektívnejšie odstraňovanie
- umožňuje lepšie rozpoznať potrebu vzdelávania a rozvojový potenciál zamestnanca, jeho vhodnosti pre vykonávanie náročnejšej práce
- sústavnejšie orientuje pozornosť na výkon
- zisťuje osobný vzťah zamestnanca k práci, škole ako pracovisku, k cieľom školy, k žiakom, kolegom, rodičom, k nadriadeným
- prispieva k zvyšovaniu pracovnej morálky na pracovisku

Hodnotenie zamestnancov sa vykonáva na základe:

- pozorovania pri výchovno-vzdelávacej práci (hospitácie),

- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje,
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- zavádzania inovatívnych prvkov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- prezentácie školy na verejnosti (napr. publikačná a lektorská činnosť, propagácia výchovno-vzdelávacích výsledkov školy a iné).
- vedenia záujmovej činnosti žiakov a iných aktivít so žiakmi mimo vyučovania,
- prípravy žiakov na súťaže a vystúpenia,
- hodnotenia učiteľov rodičmi a žiakmi.

Dôležitou súčasťou je hospitačná činnosť nadriadeného zamestnanca na vyučovaní a písomný záznam z hospitácie s odporúčením a opatreniami na skvalitnenie práce učiteľa. Jedenkrát ročne vedie riaditeľ školy alebo zástupkyňa riaditeľky školy so zamestnancami osobný pohovor. Na pohovore sa na základe neformálneho hodnotenia, hospitačnej činnosti, výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, mimoškolskej činnosti učiteľa hodnotia odborné schopnosti učiteľa a jeho predpoklady na plnenie nových úloh. Súčasťou pohovoru je aj hodnotenie jeho interpersonálnych zručností, čiže ako vychádza s kolegami, nadriadenými, žiakmi i rodičmi. Hodnotí sa jeho prístup k práci – teda napríklad to, či je samostatný, lojálny, spoľahlivý, zodpovedný, dôvody čerpania pracovného voľna, či má vyvinutý zmysel pre sebadisciplínu. Ak ide o manažérsku pozíciu pohovor je zameraný aj na riadiace schopnosti. Výsledkom pohovoru je celkové hodnotenie pracovníka v písomnej forme, v podobe vyplneného hodnotiaceho formulára.

Hodnotený zamestnanec dostáva spätné informácie o svojom výkone očami nadriadeného zamestnanca. Tieto informácie sú podkladom pre skvalitnenie práce, odstránenie nedostatkov a chýb. Súčasne mu hodnotenie pomáha stanoviť úlohy na budúce obdobie a vytvára pre ich plnenie primerané podmienky.

c) Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovuje, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti, posúdenie ako škola splňa ciele vzdelávacieho programu, oblasti, v ktorých dosahuje dobré výsledky ako aj oblasti, v ktorých dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení na zlepšenie.

Autoevalvácia alebo sebahodnotenie školy je hodnotiaci proces, hlavným cieľom ktorého je dopad výsledkov tohto procesu na ďalšie skvalitňovanie práce školy. Kvalitné ohodnotenie je základom práce v akomkoľvek odbore, ale len vtedy, ak dokážeme odpovedať na základné otázky :

- Čo hodnotíme ?
- Prečo hodnotíme ?
- Čo sa chceme dozvedieť ?

- Aké hodnotenie ovplyvní našu ďalšiu činnosť ?

Autoevalvácia nie je samoúčelný proces, ale má poskytovať kvalitnú a čo najobjektívnejšiu spätnú väzbu. Aby tomu tak skutočne bolo, je potrebné dodržiavať tieto zásady :

- naučiť sa uvedomovať si nedostatky, pripustiť si, že vôbec nejaké máme;
- odhalenie a pomenovanie príčin – prečo je tomu tak,
- zvolenie nových, účinnejších postupov, t j . náprava.

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené vo vzdelávacom programe.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovuje, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú vo vzdelávacom programe.
- Oblasť, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Oblasť	Ciele a kritéria
Koncepcia školy	Školský vzdelávací program
Podmienky vzdelávania	Úroveň riadenia školy
	Priestorové a materiálne podmienky
	Personálne podmienky
	Finančné a hmotné zdroje
	Klíma školy (vplyv vzájomných vzťahov školy, žiakov, rodičov a ďalších osôb na vzdelávaní)
Priebeh vzdelávania	Učitelia – kvalita výučby, plnenie VP
Výsledky vzdelávania	Žiaci – stupeň zvládnutia kľúčových kompetencií, výstupov VP

Pravidelne monitorujeme :

- podmienky na vzdelanie,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klíma školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výsledkov.

Nástroje evalvácie

Neexistuje žiadny univerzálny autoevalvačný nástroj. Výsledné sebahodnotenie školy je vždy mozaikovým obrazom, t.j. výsledkom pohľadom z mnohých uhlov, výsledkom použitia mnohých nástrojov. Tu uvádzame ich zoznam (výpočet nemusí byť úplný a nie je uzatvorený):

1. Pozorovanie, evidencia pozorovaných javov (zber dát)
2. Hodnotenie a klasifikácia žiakov
3. Dotazníky, ankety (prieskum)
4. Testy (vlastné, vonkajšie) – porovnávacie, overovacie, vedomostné
5. SWOT analýza
6. Hospitácie
7. Autoevalvácia učiteľov
8. Vonkajšia evalvácia
9. Rozbory žiackych prác, činností
10. Diskusie, porady, rozhovory
11. Stanovenie a hodnotenie plnenie plánov (napr. ročný plán)
12. Rozbor školskej dokumentácie (úroveň jej vedenia)
13. Pedagogická tvorivosť (metodické materiály, učebnice, projekty, granty...)
14. Ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov
15. Úspechy v súťažiach
16. Ponuka záujmovej činnosti
17. akcie pre verejnosť

Každoročne vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovnovzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku. V nej je kladený dôraz na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú a prijatie opatrení na zlepšenie.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, schvaľovaná Radou školy a predkladaná na schválenie zriaďovateľovi – Regionálnemu úradu školskej správy v Košiciach. Zverejňujeme ju na webovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť. O dianí v škole sú rodičia pravidelne informovaní na webovej stránke školy <http://odborarska.edupage.org>

14. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Škola v súlade s príslušnými legislatívnymi opatreniami bude nielen zapájať svojich pedagogických zamestnancov, ale aj podporovať ich vzdelávanie. Za týmto účelom vypracováva ročné plány kontinuálneho vzdelávania. Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný

proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca. Čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania.

1. **Adaptačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia. Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.

2. **Aktualizačné vzdelávanie** poskytuje aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.

3. **Inovačné vzdelávanie** umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti. Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity, okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa kredity nezískavajú.

4. **Špecializačné vzdelávanie** zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor informatizácie, koordinátor prevencie. Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.

5. **Funkčné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. Vedúcim pedagogickým zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, vedúci vychovávateľ. Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.

6. **Kvalifikačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity. Ak škola má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

a) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“) – nezískavajú kredity,

b) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením – nezískavajú sa kredity,

c) ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu – získavajú kredity. Škola poskytuje priestor iniciatíve učiteľov, umožní mu prezentovať inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odborné -

preventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre. Za autorstvo alebo spoluautorstvo sa priznávajú kredity. Ak škola umožní pedagogickým a odborným zamestnancom absolvovať vzdelávanie v zahraničí súvisiace s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti, tak sa za dané vzdelávanie v zahraničí priznávajú kredity.

Vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie

1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3 Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie,...).

Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia,...).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov) .

Absolvent programu primárneho vzdelávania disponuje v rámci svojich schopností týmito kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňa postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,
- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- teší sa z vlastných výsledkov,
- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,

– je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	VECNE UČENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

6 Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán vymedzuje voliteľné hodiny, ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledovne: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP a/alebo vytvorí nový vyučovací predmet, ktorému prideli časovú dotáciu. Poznámky k rámcovému učebnému plánu sú pre školu záväzné, môže si však v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností.

Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským alebo vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	P R Í P R A V N Ý	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	informatika								0,5	0,5	0,5	0,5
									0,5	0,5	0,5	0,5
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo								1	1	1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5
							1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Základ		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Počet hodín spolu		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.

2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Člení sa na vzdelávaciu a relaxačnú časť. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy.

3. Vyučovacie predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednohodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť do blokového vyučovania.

4. Vyučovaci predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.

5. Vyučovaci predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

6. Vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi pri počte najmenej štyroch žiakov.

7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa **individuálnych vzdelávacích programov**. Pri organizácii vyučovania sa odporúča predovšetkým blokové vyučovanie. Vyučovanie sa člení na vzdelávaciu a relaxačnú časť.

V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritéria na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť preradený.

Žiakovi s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu školský logopéd.

Žiaci s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

b) v špeciálnych základných školách,

c) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,

d) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

Pri výchove a vzdelávaní žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia v školskej integrácii si charakter postihnutia žiaka vyžaduje intenzívnu pomoc špeciálneho pedagóga/asistenta učiteľa na vyučovaní.

Pri vypracovávaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVP) je potrebné vychádzať zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu C.“

8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni),
- formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Odborní zamestnanci

Odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálno-pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

Školský logopéd :

- logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva. Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy. Vyučuje vyučovací predmet *Individuálna logopedická intervencia* v prípade, že ho škola má zaradený do svojho školského vzdelávacieho programu.

Liečebný pedagóg:

- vykonáva odborné činnosti v rámci terapeuticko-výchovnej činnosti žiakom s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

Rehabilitačný pracovník /Fyzioterapeut :

- zabezpečuje podľa potreby žiakom špecifické cvičenia.

Pomocný zdravotnícky personál

- poskytuje individuálnu pomoc žiakovi s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pri sebaobsluže.

10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Materiálno-technické vybavenie tried pomáha dosahovať stanovené ciele primárneho vzdelávania a zároveň podporuje komplexný proces výchovno-vzdelávacej rehabilitácie žiakov.

Dôležitá je úprava širšieho prostredia, jeho členenie na: relaxačnú časť, zmyslovú záhradu a fyzioterapeutickú časť.

Trieda nemôže mať charakter bežnej triedy, jej vybavenie musí zodpovedať stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu. Je nutné vybaviť ju základnými špeciálnymi učebnými pomôckami, na relaxačnú aj vzdelávaciu činnosť.

Vzdelávacie pomôcky - počítače, tablety, interaktívna tabuľa, hlavové ukazovátka, dotyková obrazovka, modelovacie hmoty, maliarske stojany, CD prehrávač, pracovné stoly, Orffovo inštrumentárium.

Špeciálne učebné pomôcky - hmatové dosky, zvukové zariadenia, prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda, posunková reč, prstová abeceda), špeciálne počítačové doplnky.

Kompenzačné pomôcky - audiovizuálne pomôcky, stoličky Aris, invalidný vozík, chodítko, G-aparát, polohovacie stoly.

koberčeky, fit lopty.

Pomôcky osobnej hygieny - prebaľovacie lôžko, špeciálny zdvihák z vozíka na prebaľovacie lôžko.

Priestorové vybavenie

Pri priestorovom vybavení je potrebné rešpektovať závažnosť zdravotného stavu žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vytvorením bezbariérových priestorov (toalety, nájazdy do vchodov, výťah – plošina a iné).

a) pre manažment školy

- kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom/žiakom,
- logopedická miestnosť s vybavením,
- samostatná rehabilitačná miestnosť,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov (s kompletným vybavením pomôckami osobnej hygieny) a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na Internet

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne (počítačová učebňa vybavená špeciálnymi pomôckami na ovládanie PC),
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania,
- telocvičňa,
- školské ihrisko,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň,
- školský dvor,
- priestor pre riešenie zdravotných problémov, bezpodnetová miestnosť.

11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe tohto vzdelávacieho programu, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie.

Školský vzdelávací program je vypracovaný pre každého žiaka osobitne a tvorí súčasť IVP.